

Pèl & Ploma

Carnestoltes

Ja hi som! Cada any, així que l fred sen va de gairell, arriba l Carnaval, i cap al carrer a fer broma; els que s disfrecen, pera caminar amunt i avall buscant una solta que no tenen i trobant sovint lo que no buscaven; els que per la seva serietat o mala lluna no s treuen la disfrega de cada dia, esperant l'ocasió de demostrar els seus mals modos, o l'instint destructor, fent-ho sense careta, però si pot esser en els llocs més foscos de la ciutat, o en els més alapaits de gent.

Així va decandint-se l Carnaval, sense desapareixer del tot i no excusant la seva cridoria i mal aspecte am cap cop de gust ni d'alegria plena de vida. I es comprèn: quan les ciutats arrogegaven una vida arregladeta i quasi vegetativa, un parell de dies a l'any, pera esbronar-se mutualment no eren pas de massa. La ganyota indispensable pera passar per home formal contraia la cara dolorosament, i un esbarjo, valdament fos de poca durada, era una joia que s fruïa am dalit.

De l'intimitat, passava la convinguda broma als balls; d'aquests, al carrer en pretencioses desfilades de jovent desconegut, vestint records de personatges celebres. Del carrer, el Carnestoltes ha anat a parar allí on van a parar les escorrialles, i avui l'últim rastre mésquí i ataxic de les grans Saturnals d'empenta espetèrnegua entre escombreries de tela, de cartró, de flors mustiades i d'impotència pera fer res de gust.

Per això havem arribat als paperets llençats contant-los, com si fossin els rams d'abans; els carros plens de buidor, substituïnt als ensaigs més o menys artístics; l'insult poca-vergonya i covart, a la satira poc o molt enginyosa; i l'apoteosi del traste que tot Barcelona va suportar diumenge passat, en lloc d'una representació plástica frisant a l'Art.

Quan se tolera l pas triomfal d'un troç de terrica tant estupid, ningú pot queixar-se de que s'ataqui am raó l'absència de gust i cultura que puguí tenir la ciutat ont el mal encomanat ja fa destroça. Arribant a la pública ostentació d'un gust tant al nivell del llot més fons, l'enginy s'amaga, el gust s'esporugueix i les manifestacions de talent o de genit quasi impossible fugen ben lluny, cap on, si hi ha llicència, mai va desfeta d'un cert art que excusa, si no perdona. Aquí, per ara, ni art ni res: divertim-nos jugant a esser una gran ciutat, mentres pel cor de la mateixa, de la montanya al pla, s'hi passeja la bruticia poca solta.

El Sarau dels nens

Lo més bonic del sarau dels nens és veure l'indiferència am la que ells s'ho miren i l'interès enguniós am que esperen la llista de premis les mares, avis i alguns pares. Mentres els menuts van psalmotejant un invariable «Anem a casa!» «Mama, anem a casa!!» que acaba generalment amb una rebequeria o dormint-se sobre l cor de les mares o el pit de les dides; mentres els condes i modernistes de tres pams sospiren pel niu on nasqueren, els grans esperen el *Señorito Pepito Tal*, primer premi, acompanyat d'una joguina barateta, per quines engrunes de glòria han treballat una pila de dies, han gastat un grapat de duros i han amoinat i empipat l'autonomia del pobre Pepito, del Jaumet o com se digui la tendra esperança de la família disfregadora.

L'Anem a casa, mama! no para mai; els més menuts no estan per glòries pagades a tant preu; al comte l'Arnau li pica la barba de pèl; a l'Amor els bracets se li posen de pell de gallina pel fred; els pierrots ploren sense voler, perquè l tint els entra als ulls; el boer s'entrebanca amb el fusell, i els xinets s'escrestonen el front de cartró que ls enclou els cervellets com en nits de deliriós garrotillo. Més grandets se comporten ja tant bé, que fan el mateix fastic que la gent de grandaria natural. N'hi havien que seguien els balls am tant bon compas com puguin tenir-lo ls sarauistes de botines am canya blanca: se

coneix que l metode per A. Le Carpentier continuà fent desgracies.

Pera ls tristos o solament ensopits hi ha l'atractivola assistència de les germanes grans, quina hermosura enlluernava ahir, molt més que les llums distribuïdes a dojo. La satisfacció de les mares també ls donava un altre genre de bellesa, molt més elevat, per l'indiferència am que passaven baix les llambregades dels admiradors ocasionals. Era tanta la munió de gent granada, que ls menuts s'havien de buscar am paciència.

Tenint-ne, sen veien més d'una dotzena admirablement vestits més per gracia del sastre o de l'improvisada modista casolana que per l'encert del vestit am la figureta del nen. Això ho recomanem a les mares: abans de pensar de què disfregaran als nanos, que s'fixin en si tenen el nas curt o llarg; si tiren per xatos, res de vestir-los de Velázquez o de Lluís XIV: una vestimenta xina o japonesa ls anirà millor; si nasqueren tirant més o menys pera Cyranos, com me passa a mi, aleshores si que s pot recórrer als emperadors romans i fins a les fantasies modernistes. Pera ls morenets, res de colors clars ni indumentaries decadents: per aquests casos hi han els *gitanos*, els *bandidos*, els *moros* i fins certs *cristians* de països meridionals. I, sobre tot, si les nenes són ja grandetes i molt maques, res d'es-cots ni bracets a l'aire, perquè la llur ignoscència passa sèns treva sota l'halè enverinat de les experiències malsanes.

Ahir se donaren els premis, i encara que tot el PEL & PLOMA era del jurat, ens divertirem més desde baix buscant boers terriblement microscòpics i modernistes plenes de lliris, quines galtes vermelletes renegaven de l'idealisme del trajo. Els de dalt també feien bonic, sobre tot quan parlaven castellà al public (amic Lluís, no t sabia tant *endelus!*). Els premis de la nostra opinió suposem que coincideixen amb els del jurat; però, si no, no hi fa res, perquè no ns hi varem cançar gaire. Els noms, ja sels posarà cada família.

El primer que vegerem fou un *pierrot* de Montmartre que la Felicia Mallet, que és l'encarnació den Pierrot a la terra, l'hauria reconegut com impecable. A ran de terra corria una hermosura de boer que sèns dubte inspirà cert terror als inglesos, perquè no sen veien d'altres fòra dels que té la joventut daurada; quan li donaren el premi, el destroça en cinc minuts, demostrant que estava perfectament en caracter. Tota cofoia, feia rotllo amb el seu marinyac una *menina* rossa, molt cuidadosament vestida en quant al dibuix, però un xic desentonada de color (no tant com la Guerrero quan fa la *Niña boba*). A la vora, s'ofegava un feres-tec comte l'Arnau, carregat de malles i brodats molt ben deixats. Un nen i una nena bizantins lluien trajos d'aquells que sols se veuen en les obres alemanyes cares, així com una esplendorosa *Musette*, un *Lluís XIV* i una pila d'altres lluisos de número diferent. Entre les modernistes, la millor era, sèns dubte, un dibuix den Riquer: ningú com ell sap d'on se treuen aquelles testes deliciosament estampades, aquelles flors d'artística geometria i aquells tons Liberty. La nena den Pallejà se cança tota la tarde fent els posats d'una joguina reproduïda punt per punt i admirada dintre i fòra del ball, fins al punt de que un trinxeraire de la Rambla m jugava que era una joguina de debò. Dels altres també n parlaria, però ja no recordo més que d'una *Salambó* molt ben vestida que portava la tunica am la majestat del personatge den Flaubert.

La Sala estava d'allò més ben guarnida per en Chia, amb elements artístics profusament empleats. La part alta resultava novíssima, amb els llaços gegantins i les flors transparentant la llum eléctrica.

L'any qui ve, si pot esser, que s'eviti la calor i el gas, perquè la petita alarma que hi hagué ahir dona la mostra de lo que pot succeir en un public tant nerviós com són les dones i les criatures. No passà res i ja corrien més de cent senyores.

Francisquet, podeu estar content del ball que organiseu cada any; però us profetisem que acabarà sense nens, am lo que no hi perdrem res els solters un xic revellits.

Ayuntamiento de Madrid

(Pèl & Ploma, num. 39)

Ayuntamiento de Madrid
Que animals! que animals! s'han tornat les Saturnals!!!

(Pèl & Ploma, num. 39)

Lo que diu den Rusiñol «L'Art décoratif»

«L'obra den Rusiñol ens era desconeguda fins ara. Per això la nostra sorpresa no ha sigut sinó més agradable al trobar en la recent exposició d'aquest pintor un conjunt de qualitats que l'posen de cop i volta entre ls contemporanis que sobressurten.

»En Santiago Rusiñol ha titolat *Les Jardins d'Espanne* l'aplec d'obres presentades, i fins ara ningú ns havia ensenyat unes imatges ni tant pintoresques ni tant harmonioses. El pintor va anar cap a Granada, Aranjuez, Tarragona, Barcelona i la Granja, portant-ne discretíssimes notes en comptes de *vistes* de conjunt. Els amples horitzons de les nevades serres no l'tempten pas, ni tampoc les ratlles infinites de les grans planures on creixen les palmeres, els feixucs baluards de les ciutats sarracines ni ls tenebrosos escorials, paisatges que s compten *entre les coses les més ardentes i les més tristes del món*.

»En Rusiñol ha buscat altres coses. Lo que l'atreu és el costat misteriós d'Espanya, l'intimitat dels grans jardins, arruïpits a l'ubaga de macices muralles; els brolladors llençant al cel la llur queixa melancònica o els xiprers mormolant sens treva una confosa melopea...

»De les perspectives aparentment uniformes dels claustres penombrosos n'ha tret en Rusiñol els efectes més excessivament variats. Al costat del poeta que ha sentit la melancònia sens igual dels tancats jardins que la tristesa i la mort invadeixen més i més cada dia, hi ha, ademés, un pintor sobiranament habil, un colorista que no està allistat baix la senyera de cap escola, però que tradueix la naturalesa tal com la veu, servint se d'un tecnicisme fort i sà.

»Aparentment, el color de que se serveix no és gaire variat, més en realitat resulta esser-ne molt. En Rusiñol procura pintar amb alguns tons ont els blancs i negres dominen. Més entre aqueixes tintes, quina varietat tant infinita de tons!, quines gammes de gris, anant dels foscos colors dels xiprers a les transparencies quasi rosades de les piques que tanquen els brolladors! En això en Rusiñol resisteix qualsevulga crítica de monotonia. Sens dubte, repeteix sovint un motiu quasi igual, però ho fa am tant art i tanta ànima, amb una força d'evocació tant gran, que cada tela pren una apariencia de novetat.

»HENRI FRANTZ»

(De *L'Art décoratif*)

El cinquantenari de la Llibreria C. Reinwald, de París

Havem rebut un album cuidadosament imprès que la llibreria Schleicher freres, successors de C. Reinwald, reparteix pera celebrar el L aniversari de la fundació de la Casa.

Com diu molt bé sota l'imatge del fundador, en Reinwald, era una figura apart. Pera ell, la llibreria no era pas el senzill comerç on se trafiqueja en paper imprès, com se faria am qualsevulgue producte industrial. En els llibres que sortien de la seva casa hi veia lo que realment són: uns missatgers d'idees; i com el seu esperit il·lustrat i lliure li feia estimar la veritat científica, va posar el seu esforç en estendre-la; va esdevenir-ne l'editor privilegiat, i, baix aquest titol, el seu nom és conegut de tot el món civilisat.

Entre les imatges dels principals autors quines obres ha publicat la casa, hi figuren solament els de S. Ramon y Cajal i el den Pompeu Gener entre ls espanyols, cosa que honra molt als dos compatricis i poc al país en general.

La Casa Reinwald fou l'escola ont aprengueren el difícil art i comerç de llibreria els primers editors d'Europa, entre ells el nostre paísà C. Verdaguer. Entre ls llibreters i editors de Barcelona no n'hi ha cap que vulgui celebrar el XXV aniversari?

El Cartell del «Pèl & Ploma» està agotat

Si, senyors! El cartell del PEL & PLOMA està agotat! Això vol dir que ja no podem donar-ne cap als nous suscriptors per un any. En canvi, com que de totes maneres és precis donar satisfacció a lo que és costum, els donarem una *prova d'artista* retocada i firmada a mà, quin valor intrínsec és evidentment superior al del cartell.

Desde ara estem treballant pera trobar l'*ideya* i forma del cartell que pensem fer pera l nostre any vinent, que comença l primer de Juny de 1900. Aleshores, el PEL & PLOMA s vestirà de les festes, demostrant l'interès moral que tenim en mantenir-lo a l'alçada dels nostres propòsits.

NOTA.— Els d'ixés del present número han sigut fets per la casa J. THOMAS, 375, carrer de Mallorca.

Tipografia «L'AVENÇ»: Ronda de l'Universitat, 20, Barcelona. — Telefon 115

Se suscriu al PÈL & PLOMA

a Barcelona, en les llibreries de:

A càn Parés, 3, Carrer de Petritxol.
L'Avenç, 20, Ronda de l'Universitat.
Verdaguer, 5, Rambla del Mig.
Duran i Bori, 30, carrer de Fernando.
López, llibreria espanyola, 20, Rambla del Mig.
Corne, llibreria francesa, 8 i 10, Rambla del Mig.
Piaget, llibreria francesa, 23, Rambla del Mig.
Cerveceria dels IV Gats, carrer de Montesión.
Kiosco Tasso, Pla de la Boqueria (venda a l'engròs).

a Gràcia, a can N'ubó, 91, carrer Major.

a Madrid, Hector Kummer, llibreria, 91, Alcalá.

a París, l'on s'abonne chez:

Ed. Sagot, 39 bis, rue Châteaudun.
Boyveau & Chevillet, 22, rue de la Banque.
P. V. Stock, Galerie du Théâtre Français, 8, 9, 10 & 11, Palais Royal.
En vente dans tous les kiosques.

a London, Emile Pelletier, 56, Charlotte Street, Fitzroy Square.

a Bruxelles, Librairie Istace, Galerie du Roi, 14, & Boulevard Anspach.

a México, Agencia internacional, Cerrada de la Moneda, 8.

PUCHINEL·LIS

Tots els dilluns, dimecres i divendres, a les 10 de la nit, funcions variades.

Dijous i diumenges, a la tarde, funcions pera nois, a les quatre i mitja.

Se serveix beure i menjar a totes hores.

L'Art Décoratif

Revista internacional d'art industrial i decoratiu

Surt un cop cada més

Un any, 23 fr. — Sis mesos, 10 f. — Número, 2 fr.

82, Rue des Petits-Champs. — PARÍS

Totes les suscripcions anyals al

PÈL & PLOMA

comencen desde 1 NUMERO 1, entenent-se l'any a comptar desde 1 3 de Juny de 1899.

Les de sis mesos comencen el 1.er de Desembre del mateix any.